

Welbevinden van leerlingen: op afstand in gesprek blijven met kinderen en ouders

Tips en voorbeeldvragen voor leerkrachten en ib'ers

- Onderhoud de relatie met je leerlingen en hun ouders;
- Zicht op hun welbevinden;
- Beter zicht op hun thuissituatie.

Hanteer je gewone gesprekstechnieken

Ook bij een digitaal gesprek kun je terugvallen op je ervaring met een goede gespreksopbouw. De kern van je gesprek is hetzelfde als in een ontmoeting op school.

- Bereid je voor aan de hand van een gespreksleidraad, met voorbeeldvragen voor jezelf.
- Maak in het begin goed contact door te vragen hoe het met de ander is en te zorgen voor een goede sfeer in het gesprek.
- Benoem het doel en de structuur van het gesprek, zodat de verwachtingen gelijk zijn.
- Bied een luisterend oor, vraag door en vat samen wat jij hoort en ziet.
- Besef dat jij en een ouder een andere rol hebben: een ouder is kwetsbaar in de liefde voor het kind én eerstverantwoordelijke, jij bent een professionele partner.
- Soms moet je toch directief zijn en stelling nemen. Beargumenteer dat duidelijk. "Ik vind dat...". "Daarmee voorkom je...".

Sommige ouders stellen geen vragen

- Zoek actief contact met alle leerlingen en hun ouders en zorg ervoor dat jij op een laagdrempelige wijze bereikbaar bent, bijvoorbeeld via een communicatieapp. Wees creatief in het contact: bepaal welke vorm past bij de leerling/het gezin/de klas en met welke frequentie.
- Plan een virtueel huisbezoek in bij leerlingen en hun ouders. Vraag naar het thuisonderwijs aan de hand van een format met een korte gespreksleidraad. Zie de voorbeeldvragen.
- Zorg voor vaste online-inloopmomenten waar ouders hun vragen kunnen stellen. Bij de bovenbouw kun je dit ook instellen voor je leerlingen.
- Verbind ouders met elkaar en kijk of je een buddy kunt aanstellen die ouders mede kan ondersteunen. Zeker bij taalproblematiek (door bijvoorbeeld migratieachtergrond) kan dit helpen.

Benoem wat goed gaat

Gemotiveerde ouders die zich bekwaam voelen voor het begeleiden van hun kinderen, zullen beter in staat zijn een goede thuis-leeromgeving te creëren, dan ouders die minder gemotiveerd zijn en een lager zelfbeeld hebben.

- Inspireer ouders voor het thuiszijn met hun kinderen. Wees positief, benoem wat goed gaat en geef concrete tips. Dat vertrouwen hebben ouders nodig en zal succeservaringen geven.
- Hoe? Maak bijvoorbeeld samen een plezierplan voor thuis. Benoem wat de leerling in de klas leuk vindt om te doen, vraag wat thuis favoriet is. Help ouders om daar tijd voor vrij te maken. "Zou het niet fijn zijn als...?". "Zullen we daar samen afspraken over maken?"

Voorbeeldvragen leerlingen

Leerlingen die goed in hun vel zitten, staan meer open voor leren. Hoe krijg je zicht op het welbevinden nu je leerling thuis is? En hoe doe je dat bij de leerlingen in een moeilijke thuissituatie? Hieronder een aantal voorbeeldvragen dat je zou kunnen stellen:

- Hoe is het om niet op school te zijn?
- Wanneer voelde je je in de achterliggende weken blij? Verdrietig? Boos? Bang?
- Hoe sterk waren die gevoelens voor jou op een schaal van 1 tot 10 (1 staat voor nauwelijks en 10 voor heel erg)?
- Wat heb je gedaan toen je je boos, bang of verdrietig voelde?
- Heb je je in de achterliggende tijd zorgen gemaakt? Kun je op een schaal van 1 tot 10 aangeven hoe sterk je zorgen waren?
- Heb je in de achterliggende weken iets naars meegemaakt?
- Zijn er dingen die je moeilijk vindt nu je thuis moet blijven (met leren, met het omgaan met je ouders, met het omgaan met je broers of zussen)?
- Hoe kan ik jou daarbij helpen?
- Heb je iemand die met je bidt? Wie kan dat het beste?

Tip: je mag je boosheid/ verdriet vertellen tegen God. Hij begrijpt jou. Welk lied van school maakt je weer blij? Vraag je moeder/vader om dit lied te zingen als je bang of verdrietig bent.

Valkuilen bij communicatie op afstand

- Wees expliciet over wat je denkt/voelt en bedoelt. Zeker bij e-mailen mis je een belangrijk deel van de non-verbale communicatie en is de kans dat je dingen verkeerd interpreteert groter. Benoem vaker wat je denkt/voelt en bedoelt en controleer ook vaker of je elkaar goed begrijpt.
- Je communiceert nu meestal allebei vanuit huis. Benoem dat privacy belangrijk is voor het bouwen aan vertrouwen en om misbruik van informatie te voorkomen. Spreek concreet af hoe jullie dit doen.

Voorbeeldvragen ouders

- Hoe moeilijk is het voor u?
- Hoe zit u in uw vel?
- Hoe pakt u het onderwijs thuis aan? Vraag door op regels thuis, instructie, feedback.
- Wat heeft u van mij nodig voor het thuisonderwijs?
- Lukt het u om met uw kind te bidden en bangheid/verdriet te verwoorden?

Tip: zing een paar keer per dag een lied van vertrouwen (iets wat het kind heeft geleerd).

Contact met de hele groep

Hoe blijven de leerlingen op elkaar betrokken? Hoe onderhoud je het groepsgevoel? Tijdens een online groepsgesprek kun jij de leerlingen hiernaar vragen. Laat de leerlingen vertellen over de contacten die zij onderling hebben.

- Hoe regelmatig is het contact en op welke manier verloopt het?
- Is het contact met de hele groep of zijn er subgroepjes ontstaan?
- Voelen alle leerlingen zich prettig bij dit contact?
- Hebben de leerlingen jouw hulp nodig bij dit contact?

Probeer wekelijks met de leerlingen een groepsgesprek te organiseren. Zo houd je zicht op de onderlinge relaties en werk je ook op afstand aan het groepsgevoel.

